

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

TISKOVÁ ZPRÁVA

12. 2. 2013

Více najdete na www.nkp.cz a www.klementinum.cz <Pro novináře>

Archeologové v Klementinu objevili dominikánský klášter

Praha, Klementinum: V zimních měsících se záchranný archeologický výzkum v rámci 2. etapy revitalizace Národní knihovny ČR přesunul do klementinských suterénů pod západním křídlem bývalé jezuitské koleje a do sklepního traktu mezi Studentským a Révovým nádvořím. Nejvýznamnějším nálezem je objev zbytků zdív, které poprvé hmotně dokládají existenci zdejšího dominikánského kláštera ze 13. století. Dále byly například objeveny tři studny, pozůstatky kamenných domů nebo část trativodu z období 16. až 17. století.

V základech barokní stavby byly objeveny části klenebních žeber či ostění oken, které s největší pravděpodobností pocházejí z konstrukcí středověkého kláštera odstraněného při výstavbě Klementina. A právě ověření jeho přítomnosti se stalo zatím nejpodstatnějším objevem dosavadního výzkumu. Došlo k němu při přesunu výzkumu ze západního křídla do traktu mezi Studentským a Révovým nádvořím, kde byly pod barokní podlahou suterénu odkryty zbytky zdív náležejících k dominikánskému klášteru, který zde stál od 30. let 13. století. „Význam nálezu spočívá především v tom, že se jedná o první hmotný doklad tohoto kláštera, o němž jsme dosud věděli pouze z písemných pramenů,“ vysvětlil vedoucí archeolog. Nálezy dokládají i výstavnost gotické stavby, jež ve své době představovala jednu z nejvýznamnějších pražských církevních institucí.

Při výzkumu byly rovněž odkryty četné reliktů středověké a raně novověké zástavby, která byla odstraněna v souvislosti s výstavbou této části barokního areálu v roce 1654. Kromě pozůstatků kamenných domů vyzděných z lomové opuky, břidlice a místy i s použitím cihel byly odkryty tři středověké studny, z nichž některé později sloužily jako odpadní jímky. Nejvýznamnějším nálezem v těchto prostorách byla lineární zděná konstrukce vystavěná románskou technikou. Severní i jižní líc konstrukce tvořily opukové kvádříky vyskládané v pravidelných řádcích. Zaznamenaná délka 0,7 m široké zdi dosahuje 11,7 m a její koruna se nalézala bezprostředně pod současnou podlahou sklepa. Zdivo, orientované ve směru východ-západ, je dobře dochováno včetně původních stavebních detailů (úprava spár, otisk

dřevěného stužidla). „Jedná se o unikátní architektonickou památku náležející ke skupině pražských profánních románských staveb, které představují nejstarší horizont kamenné architektury na území Pražské památkové rezervace a jejichž památková hodnota je nesporná. Interpretace tohoto nálezu není jednoznačná, mohlo by se však jednat o severní obvodovou zeď rozlehlějšího románského domu. Nelze však vyloučit ani ohradní funkci této konstrukce,“ uvedl k nálezu vedoucí archeolog Mgr. Jan Havrda. Severně od této románské zdi byla odhalena torza dvou různě starých domovních gotických křídel.

Při archeologických výzkumech se ve výjimečných případech podaří zachytit i činnosti, kterými se středověcí měšťané zabývali. „Nálezy četných slitků barevných kovů a následně i objev části výrobního prostoru tak umožnily doložit zde existenci kovolítecké dílny. Doposud bylo kovolítecké pracoviště známo pouze z východní partie areálu Klementina,“ líčí Jan Havrda.

V severní části západního křídla byla odkryta část starobylého trativodu patrně z období 16. až 1. poloviny 17. století, z něhož se dochovaly rozměrné pískovcové desky, které původně tvořily dno kanálu a později byly využity v rámci skladby podlahy barokního Klementina. Jedná se o pozůstatky jednoho z nejstarších kanalizačních systémů na území Prahy.

Záchranný výzkum, prováděný v rámci 2. etapy revitalizace Klementina archeology z pražského pracoviště Národního památkového ústavu (NPÚ), pokračuje v suterénech pod západním křídlem bývalé jezuitské koleje i ve sklepech křídla mezi Studentským a Révovým nádvořím. Výkopové práce je v zdejších prostorách nutné provést z důvodu budování nových podlah ve sklepech objektu.

Klementinum – zbytky zdiva dominikánského kláštera ze 13. století. Foto: NK ČR

Klementinum – zbytky zdiva dominikánského kláštera ze 13. století. Foto: NK ČR

Klementinum – zbytky zdiva dominikánského kláštera ze 13. století. Foto: NK ČR